

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lipca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że A. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia u płatnika składek (...) A. S. nie podlega nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 17 grudnia 2013 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczona z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej wnioskodawczyni dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od 17 grudnia 2013 r. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej za miesiąc grudzień 2013 r. wnioskodawczyni zadeklarowała podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w wysokości 232,26zł, za miesiąc styczeń 2014 r. zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w tym dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w wysokości 504,00 zł, za miesiąc luty 2014 w dniu 05 marca 2014 r. ubezpieczona zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w tym dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w wysokości 504,00zł, następnie w dniu 09 marca 2014 r. A. S. skorygowała podstawę na kwotę 2 500,00zł., za miesiąc marzec 2014 r. w dniu 7 kwietnia 2014 r. zadeklarowała podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w wysokości 2 500,00 zł, po czym tego samego dnia skorygowała wnioskodawczyni podstawę na kwotę 500,00 zł, za miesiąc kwiecień 2014 ubezpieczona zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w tym dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w wysokości 4 583,33 zł. Z analizy dokumentów zgromadzonych w sprawie wynika, iż po czterech miesiącach od dokonania zgłoszenia wnioskodawczyni wystąpiła z roszczeniem o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres od 26 kwietnia 2014 r. do 12 września 2014 r., dodatkowego urlopu macierzyńskiego za okres od 13 września 2014 r. do 24 października 2014 r. oraz urlopu rodzicielskiego za okres od 25 października 2014 r. do 24 kwietnia 2015r. W związku z powyższym ZUS Inspektorat w K. powziął wątpliwości co do faktycznego prowadzenia przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej. Zostało wdrożone postępowanie wyjaśniające, gdyż Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do kontroli i weryfikacji dokonanych zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych, prawidłowości rozliczania składek. W toku postępowania kontrolnego ubezpieczona podała, że prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą – kupno i sprzedaż samochodów używanych od dnia 17 grudnia 2013 r. pod nazwą (...) z siedzibą, która mieści się w miejscu jej zamieszkania tj. ul. (...), (...)-(...) Ś.. Jest to wnioskodawczyni pierwsza działalność, którą prowadzi jednoosobowo, nie zatrudniając żadnych pracowników. Czasem pomaga w prowadzeniu działalności jej mąż T. S., który jeździł na TIR-ach i jest w branży dość dobrze zorientowany. Dokumentację związaną z działalnością prowadzi biuro rachunkowe. Organ rentowy dodał, że przed podjęciem działalności ubezpieczona była zarejestrowana w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Rozpoczynając prowadzenie działalności wnioskodawczyni była w piątym miesiącu ciąży. Nie starała się o żadne dofinansowanie z Urzędu Pracy ani z żadnych innych źródeł. Za pierwsze dwa miesiące prowadzenia działalności dokonywała opłat składek na warunkach preferencyjnych, natomiast w związku ze wzrostem przychodów z działalności od miesiąca lutego 2014 r. ubezpieczona podjęła decyzję o podwyższeniu składki na ubezpieczenia społeczne.

ZUS wskazał, że analiza dokumentów zgromadzonych w trakcie kontroli wykazała, że ubezpieczona nie przedłożyła żadnych dokumentów potwierdzających prowadzenie działalności w miesiącu grudniu 2013 r. Pierwsza sprzedaż samochodu nastąpiła dopiero 30 stycznia 2014 r., natomiast brak dokumentu zakupu w/w pojazdu.

Biorąc powyższe pod uwagę w ocenie Inspektoratu wnioskodawczyni faktycznie nie wykonywała działalności gospodarczej a zgłoszenie faktu jej prowadzenia miało na celu jedynie zgłoszenie się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego w celu uzyskania ochrony ubezpieczeniowej.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła wnioskodawczyni A. S. reprezentowana przez adwokata G. K. zaskarżonej decyzji zarzuciła jej obrazę prawa materialnego – art. 13 ustawy z pkt 4 o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe niezastosowanie oraz błąd w ustaleniach faktycznych polegający na stwierdzeniu, że skarżąca nie prowadziła działalności gospodarczej, czemu przeczą załączone dowody, wyjaśnienia skarżącej jak również zasady doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania.

W oparciu o powyższe wniósł o zmianę w/w decyzji poprzez jej uchylenie.

/odwołanie – k. 2 – 6/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 25 września 2014 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumenty wskazane w uzasadnieniu skarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 17 – 18/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni A. S. urodziła się (...)

/okoliczność bezsporna/

Ubezpieczona posiada wykształcenie średnie. Ukończyła Liceum Ogólnokształcące w 2011 r.

/zeznania wnioskodawczyni – k. 142, zeznania wnioskodawczyni z dnia 9 maja 2016 r. – 00:23:20 – 00:35:53 – płyta CD – k. 268/

Wnioskodawczyni prowadzi działalność gospodarczą od dnia 17 grudnia 2013 r. pod nazwą A. A. S.. Przedmiotem działalności jest sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i gospodarczych. Działalność jest wykonywana przy ul. (...), Ś..

/wypis z GUS – k. 29 – 30 akt ZUS, wypis z (...) k. 120/

Ubezpieczona sprzedawała samochody głównie przez portal internetowy Allegro oraz przez O..pl

/zeznania wnioskodawczyni – k. 142, zeznania wnioskodawczyni z dnia 9 maja 2016 r. – 00:23:20 – 00:35:53 – płyta CD – k. 268/

Bezpośrednio przed podjęciem działalności gospodarczej wnioskodawczyni była zarejestrowana w Urzędzie Pracy jako bezrobotna, bez prawa do zasiłku.

/okoliczność bezsporna, zeznania wnioskodawczyni – k. 142/

Ubezpieczonej przy prowadzeniu działalności gospodarczej pomagał początkowo mąż T. S..

/Zeznania wnioskodawczyni – k. 142, zeznania wnioskodawczyni z dnia 9 maja 2016 r. – 00:23:20 – 00:35:53 – płyta CD – k. 268/

Od 6 października 2015 r. T. S. prowadzi działalność gospodarczą na terenie Wielkiej Brytanii.

/świadcstwo rejestracyjne – k. 226 – 229, dokumentacja – k. 224 – 225, zeznania świadka T. S. z dnia 9 maja 2016 r. – 00:14:45 – 00:23:20 – płyt CD – k. 268/

Księgowość firmy ubezpieczonej prowadzi biuro (...).

/zeznania wnioskodawczyni – k. 142, zeznania wnioskodawczyni z dnia 9 maja 2016 r. – 00:23:20 – 00:35:53 – płyta CD – k. 268 /

Wnioskodawczyni dokonała sprzedaży samochodu M. D..

/zeznania świadka M. D. z 26 stycznia 2015 r. -00:07:37 – 00:10:53 – płyta CD – k. 35/

B. Z. kupiła od wnioskodawczyni samochód marki VW P. C.. Samochód był sprowadzony z Niemiec.

/zeznania świadka B. Ż. z dnia 26 stycznia 2015 r. – 00:10:53 – 00:20:43 – płyta CD – k. 35/

G. O. w dniu 22 czerwca 2014 r. dokonał zakupu od wnioskodawczyni samochodu marki V. (...). Samochód oglądał w komisie Ł., a sfinalizowanie transakcji nastąpiło w miejscu zamieszkania ubezpieczonej. Przy dokonywaniu tej sprzedaży pomagał ubezpieczonej mąż - T. S..

/zeznania świadka G. O. z dnia 26 stycznia 2015 r. – 00:21:50 – 00:28:42 – płyta CD – k. 35/

M. L. dokonała zakupu samochodu V. (...), rok produkcji 2005 r. Ogłoszenie o sprzedaży samochodu było zamieszczone w intrnecie.

/zeznania świadka M. L. – k. 105/

W ramach prowadzonej działalności ubezpieczona dokonała sprzedaży:

- samochodu marki B. (...) z 2006 r. w dniu 30 stycznia 2014 r.,
- samochodu marki B. (...) z 2006 r. w dniu 1 marca 2014 r.,
- samochodu marki V. (...) z 2005 r. w dniu 3 kwietnia 2014 r.,
- samochodu marki B. (...) z 2001 r. w dniu 19 maja 2014 r.,
- samochodu marki VW P. C. z 2007 r. w dniu 7 czerwca 2014 r.,
- samochodu m. one z 2005 r. w dniu 10 czerwca 2014 r.,
- samochodu V. (...) z 2007 r. w dniu 25 czerwca 2014 r.,
- samochodu marki VW P. C. z 2007 r. w dniu 16 czerwca 2014 r.

/faktury – k. 9 – 15, k. 37, k. 52 – 54, 57 – 58, k. 60, k. 62 – 65, k. 68, k. 121 – 122, k. 130, k. 134, k. 235, k. 243, k. 244, k. 255, dokument potwierdzający zapłatę akcyzy – k. 38/

Ubezpieczona w ramach działalności kupowała samochody na sprzedaż głównie z Niemiec oraz przez portale internetowe. Samochody te były sprowadzane z Niemiec na lawecie przez M. Ś.. Pomoc w zakupie samochodów na terenie Niemiec świadczył A. S. D. S., który z uwagi na znajomość języka niemieckiego licytował w imieniu ubezpieczonej samochody na aukcjach w Niemczech.

/zeznania wnioskodawczyni – k. 142 zeznania wnioskodawczyni z dnia 9 maja 2016 r. – 00:23:20 – 00:35:53 – płyta CD – k. 268, zeznania świadka M. Ś. z dnia 9 maja 2016 r. – 00:03:38 – 00:14:45 – płyta CD – k. 268, zeznania świadka T. S. z dnia 9 maja 2016 r. – 00:14:45 – 00:23:20 – płyt CD – k. 268/

Dokonała także zakupu samochodów: m.in. samochodu marki T. (...), rok produkcji 1997 r. w dniu 13 czerwca 2014 r., samochodu marki B. (...), rok produkcji 2006 w dniu 28 lutego 2014 r., samochodu marki B. (...) i w dniu 16 sierpnia 2014 r., samochodu marki B. (...), rok produkcji 2007 w dniu 10 listopada 2014 r.

/faktury – k. 44, k. 45, k. 47, k. 59, k. 61, k. 123, k. 234, k. 256, dokumentacja – k. 48 – 52, k. 55 – 56, k. 66. k. 67/

Wnioskodawczyni w ramach działalności gospodarczej wynajmowała także samochody.

/faktura – k. 129, k. 133, k. 232, k. 242, k. 254,/

Wnioskodawczyni rozpoczynając działalność gospodarczą była w ciąży.

/okoliczność bezsporna/

Podczas ciąży ubezpieczona leczyła się w następujących placówkach medycznych:

- ZOZ w Ł. ul. (...),
- (...) ul. (...) w Ł.,
- (...) Genetyki Klinicznej Zakład (...) w Ł., ul. (...),
- SP ZOZ (...) w (...) Zakład (...) Genetyki Klinicznej ul. (...) w Ł.,
- (...) ul. (...) w Ł.,
- (...) ul. (...) we W.,
- lek. (...). A. K. specjalista ginekolog – położnik w Ł..

/pismo – k. 150, dokumentacja medyczna w kopercie – k. 152, k. 153, k. 185, k. 195, k. 197, k. 202, dokumentacja medyczna – k. 169 – 176, k. 187/

Wnioskodawczyni wystąpiła z roszczeniem o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres od 26 kwietnia 2014 r. do 12 września 2014 r., dodatkowego urlopu macierzyńskiego za okres od 13 września 2014 r. do 24 października 2014 r. oraz urlopu rodzicielskiego za okres od 25 października 2014 r. do 24 kwietnia 2015r. Wnioskodawczyni urodziła dziecko w dniu 26 kwietnia 2014 r.

/okoliczność bezsporna, zeznania wnioskodawczyni – k. 142, zeznania wnioskodawczyni z dnia 9 maja 2016 r. – 00:23:20 – 00:35:53 – płyta CD – k. 268/

Wnioskodawczyni z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności osiągnęła w 2015 r. przychody: 107.067,39 zł, koszty uzyskania przychodu 86.522,80 zł, dochód w wysokości 20.544,59 zł.

/PIT – k. 257 – 262/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach dokumentów, zeznań wnioskodawczyni oraz zeznań świadków. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę w całości, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd uznał, że jest on wystarczający by wyjaśnić sporną okoliczność – a mianowicie czy wnioskodawczyni od 17 grudnia 2013 r. faktycznie prowadzi działalność gospodarczą, czy też zarejestrowała działalność w celu dokonania z tego tytułu zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i uzyskania świadczeń z ubezpieczenia w związku z ciążą. Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom świadków w których wskazali na realne wykonywanie działalności gospodarczej w spornym okresie. W ocenie Sądu zeznania świadków w niniejszej sprawie są jasne, logiczne. Kwestie wątpliwe dotyczące wykonywania działalności gospodarczej świadkowie wyjaśnili wymieniając spólnie rodzaje wykonywanych usług przez firmę skarżącą. Dodać należy, że dokumenty stanowiące podstawę dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a Sąd nie znalazł powodów do tego, by z urzędu odmówić im pełnej wartości dowodowej.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zasługuje na uwzględnienie i powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Na mocy art. 13 pkt 4 Ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

Z mocy art. 11 ust. 2 ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt 4 zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zm.), osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Stosownie do art. 18 ust. 8 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących pozarolniczą działalność stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Z mocy art. 18a ust. 1 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 (to jest osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych), w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Stosownie do treści art. 20 ust. 3 w/w ustawy, podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób, które ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie, nie może przekraczać miesięcznie 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 10.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego czy odwołująca faktycznie wykonuje działalność gospodarczą, co skutkuje obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać w pierwszej kolejności należy na definicję działalności gospodarczej zawartą w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2010 r., Nr 220, poz. 1447 ze zm.). Działalnością gospodarczą w rozumieniu tej ustawy jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopaliny ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

W orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są: 1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym /por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65/. Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej /por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19 marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32/.

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania (porównaj wyrok SA w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003 r., III AUa 1531/03, OSA w B. 2004 nr 1, s. 51; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16, według którego, faktyczne niewykonywanie działalności gospodarczej w czasie oczekiwania na kolejne zamówienie lub w czasie ich poszukiwania, nie oznacza zaprzestania prowadzenia takiej działalności i nie powoduje uchylenia obowiązku ubezpieczenia społecznego).

Niewątpliwie w ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględnić wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia 30 kwietnia 1997 r., (...) SA 46/96 (Przegląd Orzecznictwa (...) 1998 nr 2, poz. 48), Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy wskazał, że skarżąca zarejestrowała działalność gospodarczą jedynie w celu możliwości zgłoszenia z tego tytułu do ubezpieczeń społecznych z wysoką podstawą składek i skorzystanie w związku z tym z wyższych świadczeń z ubezpieczenia w związku z ciążą. Organ zakwestionował fakt prowadzenia działalności gospodarczej.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle poczynionych ustaleń faktycznych, wynika, że odwołująca faktycznie prowadziła działalność gospodarczą w spornym okresie. Skarżąca w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zajmuje się sprzedażą samochodów. Fakt zawarcia umów sprzedaży samochodu potwierdzili świadkowie. Należy podkreślić, że świadkowie – kupujący samochody są osobami obcymi wobec skarżącej i nie mieli żadnego interesu, by zeznawać na korzyść którejkolwiek ze stron. Ponadto organ rentowy nie podważył zeznań tego świadka jak i pozostałych świadków przesłuchanych w niniejszym postępowaniu.

W czasie rozpoczynania działalności gospodarczej wnioskodawczyni była w ciąży. W ocenie Sądu czymś naturalnym i uzasadnionym okolicznościami było podjęcie przez wnioskodawczynię prowadzenia działalności gospodarczej w branży, w której posiadała odpowiednie kwalifikacje. Rodzaj działalności jaką wykonywała, zdaniem Sądu był możliwy do rzeczywistego wykonywania przez skarżącą nawet w stanie ciąży. Nie były to wszak ciężkie prace. Wskazać dodatkowo należy, że stan zdrowia również pozwalał wnioskodawczyni na wykonywanie takich usług.

W ocenie Sądu wykonywana przez wnioskodawczynię działalność wykazuje cechy zorganizowania i ciągłości, zatem może być uznana za działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. W zachowaniu wnioskodawczyni przede wszystkim uwidacznia zamiar dążenia (woli) do uczynienia z działalności gospodarczej stałego (ciągłego) źródła dochodu.

W uznaniu Sądu podjęte przez wnioskodawczynię czynności legalizujące działalność gospodarczą - wpis do ewidencji i zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych – stanowią formalne potwierdzenie faktu prowadzenia działalności gospodarczej, czego konsekwencją prawną jest możliwość skorzystania przez odwołującą się z zasiłku macierzyńskiego.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika w sposób oczywisty, że wnioskodawczyni w podejmując działalność gospodarczą była w ciąży i oczekiwała na poród dziecka. Jednak argumenty podniesione przez organ rentowy, że wnioskodawczyni zarejestrowała działalność gospodarczą i podała wysoką podstawę składek na ubezpieczenia społeczne po to by móc skorzystać z wysokich świadczeń w związku z wiedzą, że jest w ciąży - w obliczu faktycznego wykonywania tej działalności nie mają znaczenia dla sprawy. Brak jest bowiem podstaw prawnych, które wykluczałyby możliwość podjęcia działalności gospodarczej przez kobiety w ciąży, chociażby jedynym powodem do jej podjęcia była możliwość uzyskania ochrony ubezpieczeniowej.

Organ rentowy zakwestionował wysokość deklarowanej przez wnioskodawczynię podstawy składek na ubezpieczenia społeczne, w tym znaczeniu, że ocenił je jako powód, dla którego wnioskodawczyni zarejestrowała działalność gospodarczą aby właśnie móc skorzystać z tego tytułu ze świadczeń ubezpieczeniowych przysługujących po narodzinach dziecka wypłacanych od wysokiej podstawy.

Tymczasem zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 21 kwietnia 2010 r. II UZP 1/10, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli mieści się ona w granicach określonych ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.). Sąd Najwyższy wskazał, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu (art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej), a ubezpieczeniu chorobowemu na zasadzie dobrowolności (art. 11 ust. 2 ustawy systemowej). Objęcie ochroną ubezpieczeniową wiąże się z powstaniem obowiązku opłacania składek. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, w myśl art. 20 ust. 1 ustawy systemowej, określa zawsze podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, jedynie z ograniczeniem wynikającym z art. 20 ust. 3 ustawy (***podstawa wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie może przekraczać miesięcznie 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale***). W rezultacie zakwestionowanie zadeklarowanej podstawy wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe powoduje także zakwestionowanie podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe. Analiza art. 18 ustawy systemowej prowadzi do wniosku, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność została określona inaczej niż w przypadku ubezpieczonych, co do których podstawę tę odniesiono do przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 4 pkt 9 i 10) lub kwoty uposażenia, wynagrodzenia bądź innego rodzaju świadczenia. Łączy się to ze specyfiką działalności prowadzonej na własny rachunek i trudnościami przy określaniu przychodu z tej działalności. Z tych względów określenie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ustawodawca pozostawił osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, stanowiąc w art. 18 ust. 8 ustawy, że podstawę tę stanowi zadeklarowana kwota, z zastrzeżeniem jej dolnej granicy w wysokości 60% przeciętnego

miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale (w brzmieniu obowiązującym przed 27 grudnia 2008 r.). **W konsekwencji w przypadku tych ubezpieczonych obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ich wysokość nie są powiązane z osiągniętym faktycznie przychodem, lecz wyłącznie z istnieniem tytułu ubezpieczenia i zadeklarowaną przez ubezpieczonego kwotą, niezależnie od tego, czy ubezpieczony osiąga przychody i w jakiej wysokości.** W odniesieniu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego tych osób ustawodawca zastrzegł, jak wskazano wyżej, górną kwotę graniczną podstawy wymiaru składek w wysokości 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. **Inaczej rzecz ujmując, wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób prowadzących działalność pozarolniczą w przedziale od 60% do 250% przeciętnego wynagrodzenia zależy wyłącznie od deklaracji ubezpieczonego, nie mając żadnego odniesienia do osiąganego przez te osoby przychodu.** Po stronie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność istnieje zatem uprawnienie do zadeklarowania w granicach zakreślonych ustawą dowolnej kwoty jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, wobec czego sposób w jaki realizuje to uprawnienie zależy wyłącznie od jej decyzji. Ingerencja w tę sferę jakiegokolwiek innego podmiotu jest więc niedopuszczalna, chyba że ma wyraźne umocowanie w przepisach.

Wskazać należy, że orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., sygn. I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. II UK 186/09, sygn. LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. I UK 221/09, LEX nr 585715/.

W niniejszej sprawie brak podstaw do uznania, iż w spornym okresie wnioskodawczyni działalności gospodarczej nie prowadziła, a co za tym idzie nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w spornym okresie. Organ rentowy nie wykazał, że wnioskodawczyni takiej działalności nie prowadziła i że nie zamierza obecnie jej prowadzić.

Zatem z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od 17 grudnia 2013 r. odwołująca niewątpliwie, w ocenie Sądu, podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Jeszcze raz należy podkreślić, iż cechą prowadzenia działalności gospodarczej jest prowadzenie jej w sposób zorganizowany i ciągły. Jednocześnie osoba, która podjęła pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo, jeżeli nie ma innego tytułu do ubezpieczeń, od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności do dnia jej zaprzestania, bez względu na to czy w ramach danej działalności osiąga przychody czy też ich nie osiąga, jeżeli pozostaje w gotowości do prowadzenia tej działalności.

W postępowaniu odwoławczym przed sądami powszechnymi prowadzonym w oparciu o przepisy postępowania cywilnego ciężar dowodu zgodnie z art. 6 k.c. spoczywa na ubezpieczonym, który z faktycznego niewykonywania działalności gospodarczej wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne.

W rozpoznawanej sprawie ubezpieczona udowodniła, iż od 17 grudnia 2013 r. prowadziła działalność gospodarczą, w związku z czym Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie wnioskodawczyni za zasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

W przedmiocie kosztów Sąd Okręgowy orzekł w punkcie drugim wyroku na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z § 2 ust. 1 i 2 oraz §12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r. Nr 461) i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu.